

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

27 april 2015

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van artikel 145/35 van het
Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992,
in verband met de belastingvermindering
betreffende de opvangkosten voor kinderen
met een handicap**

ADVIES VAN HET REKENHOF

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

27 avril 2015

PROPOSITION DE LOI

**modifiant l'article 145/35
du Code des impôts sur les revenus 1992 en
ce qui concerne la réduction d'impôt
pour les frais de garde d'enfants
atteints d'un handicap**

AVIS DE LA COUR DES COMPTES

Zie:

Doc 54 0071/ (B.Z. 2014):

- 001: Wetsvoorstel van de heer *Bacquelaine* en mevrouw Jadin.
- 002 en 003: Toevoeging indiener.
- 004: Amendement.
- 005: Toevoegingen indiener.
- 006: Advies van de Raad van State.

Voir:

Doc 54 0071/ (S.E. 2014):

- 001: Proposition de loi de M. *Bacquelaine* et Mme Jadin.
- 002 et 003: Ajouts auteur.
- 004: Amendement.
- 005: Ajout auteur.
- 006: Avis du Conseil d'État.

N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	:	Parti Socialiste
MR	:	Mouvement Réformateur
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
sp.a	:	socialistische partij anders
Ecolo-Groen	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
cdH	:	centre démocrate Humaniste
VB	:	Vlaams Belang
PTB-GO!	:	Parti du Travail de Belgique – Gauche d'Ouverture
FDF	:	Fédéralistes Démocrates Francophones
PP	:	Parti Populaire

Afkortingen bij de nummering van de publicaties:

DOC 54 0000/000: Parlementair document van de 54e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
 QRVA: Schriftelijke Vragen en Antwoorden
 CRIV: Voorlopige versie van het Integraal Verslag
 CRABV: Beknopt Verslag
 CRIV: Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)

PLEN: Plenum
 COM: Commissievergadering
 MOT: Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Abréviations dans la numérotation des publications:

DOC 54 0000/000: Document parlementaire de la 54e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
 QRVA: Questions et Réponses écrites
 CRIV: Version Provisoire du Compte Rendu intégral
 CRABV: Compte Rendu Analytique
 CRIV: Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
 PLEN: Séance plénière
 COM: Réunion de commission
 MOT: Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen:
 Natieplein 2
 1008 Brussel
 Tél. : 02/ 549 81 60
 Fax : 02/549 82 74
 www.dekamer.be
 e-mail : publicaties@dekamer.be

De publicaties worden uitsluitend gedrukt op FSC gecertificeerd papier

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes:
 Place de la Nation 2
 1008 Bruxelles
 Tél. : 02/ 549 81 60
 Fax : 02/549 82 74
 www.lachambre.be
 courriel : publications@lachambre.be

Les publications sont imprimées exclusivement sur du papier certifié FSC

1. Vraag om advies

Op grond van artikel 79, 1e lid, van het reglement van de Kamer van volksvertegenwoordigers heeft de voorzitter van de Kamer het Rekenhof in een brief van 3 februari 2015 verzocht een nota te verstrekken met daarin een raming van de nieuwe uitgaven of de daling van ontvangsten die zou voortvloeien uit de wijziging van artikel 145/35 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (hierna WIB92 genoemd) in verband met de belastingvermindering betreffende de opvangkosten voor kinderen met een handicap.

Het wetsvoorstel werd op 15 juli 2014 bij de Kamer ingediend door de heer Daniel Bacquelaine en mevrouw Kattrin Jadin (DOC 54 0071/001). Nadien werden nog vier addenda bij het voorstel ingediend, waarvan er drie bedoeld waren om de namen van coauteurs toe te voegen. Het vierde addendum¹ was een technisch amendement bij het wetsvoorstel om het door de wetswijziging beoogde artikel van het wetboek te corrigeren (145/35 in plaats van 113).

2. Het wetsvoorstel

Het wetsvoorstel strekt ertoe fiscaal beter rekening te houden met de specificiteit van de opvangkosten die zich voordoen voor kinderen met een handicap.

De fiscale behandeling van de kosten voor kinderopvang is mettertijd geëvolueerd. Aanvankelijk konden enkel de kosten voor de opvang van kinderen jonger dan drie jaar worden afgetrokken, maar vanaf het aanslagjaar 2006 werd de aftrek van opvangkosten uitgebreid tot kinderen jonger dan twaalf jaar. Vanaf het aanslagjaar 2011 werd de aftrekbaarheid nog uitgebreid tot de kosten voor de opvang van zwaar gehandicapte kinderen jonger dan 18 jaar. Artikel 145/35 van het WIB92 definieert kinderen met een zware handicap als kinderen die recht hebben op verhoogde kinderbijslag op basis van meer dan 80 % lichamelijke² of geestelijke ongeschiktheid

¹ Addendum DOC 54 0071/004.

² Sinds 1 juni 2010 verstrekt de directie-generaal "Personen met een handicap" van de FOD Sociale Zekerheid een nieuw model van algemeen attest van erkenning van de handicap, waarop niet langer een invaliditeitspercentage wordt vermeld.

1. Demande d'avis

En vertu de l'article 79, alinéa 1er, du règlement de la Chambre des représentants, le président de la Chambre a invité, par lettre du 3 février 2015, la Cour des comptes à lui fournir une note contenant une estimation des dépenses nouvelles ou de la diminution des recettes qu'engendrerait la modification de l'article 145/35 du Code des impôts sur les revenus 1992 (ci-après CIR92) en ce qui concerne la réduction d'impôt pour les frais de garde d'enfants atteints d'un handicap.

Cette proposition de loi a été déposée à la Chambre, par M. Daniel Bacquelaine et Mme Kattrin Jadin, le 15 juillet 2014 (DOC 54 0071/001). Quatre addenda à cette proposition ont ensuite été déposés. Trois d'entre eux visaient à ajouter les noms de coauteurs du texte. Le quatrième¹ a apporté un amendement technique à la proposition de loi. Il corrige l'article du code visé par la modification législative (145/35 au lieu de 113).

2. La proposition de loi

L'objectif de cette proposition de loi est de mieux prendre en compte fiscalement les spécificités liées aux frais de garde exposés pour la prise en charge des enfants handicapés.

Le traitement fiscal des frais de garde d'enfants a évolué dans le temps. Initialement prévue pour les enfants de moins de trois ans, la déduction des frais de garde a été étendue aux enfants de moins de douze ans à partir de l'exercice d'imposition 2006. A partir de l'exercice d'imposition 2011, la déductibilité a encore été étendue aux frais d'enfants de moins de 18 ans atteints d'un handicap lourd. Selon l'article 145/35 du CIR 92, les enfants avec un handicap lourd sont les enfants ayant droit aux allocations familiales majorées sur la base, soit de plus de 80 % d'incapacité physique² ou mentale avec 7 à 9 points de diminution

¹ Addendum DOC 54 0071/004.

² Depuis le 1er juin 2010, la Direction générale "Personnes handicapées" du SPF Sécurité sociale délivre un nouveau modèle d'attestation générale de reconnaissance de handicap. Cette attestation ne mentionne plus de "pourcentage d'invalidité".

met 7 tot 9 punten van afgenomen autonomie³, ofwel op basis van een afgenomen autonomie van minstens 15 punten⁴.

Tot het aanslagjaar 2012 waren de opvangkosten uitgaven die van het netto-inkomen konden worden afgetrokken. Vanaf het aanslagjaar 2013 geven ze recht op een belastingvermindering⁵ onder de volgende voorwaarden:

— de uitgaven moeten betrekking hebben op het vergoeden van kinderoppas in de Europese Economische Ruimte buiten de normale uren tijdens dewelke het kind onderwijs volgt en moeten gedaan zijn voor kinderen die de leeftijd van twaalf jaar niet hebben bereikt, of die de leeftijd van 18 jaar niet hebben bereikt voor de opvang van kinderen met een zware handicap;

— de belastingplichtige verkrijgt beroepsinkomsten;

— de uitgaven moeten zijn betaald ofwel aan instellingen of opvangvoorzieningen die zijn erkend, worden gesubsidieerd of gecontroleerd, ofwel aan kinderdagverblijven of zelfstandige opvanggezinnen die onder toezicht staan, ofwel aan scholen of opvangvoorzieningen die verbonden zijn met de school of de inrichtende macht;

— de bewijsstukken die de vaststelling mogelijk maken van de naleving van de voorwaarden voor vermindering moeten ter beschikking van de administratie worden gehouden.

Het bedrag van de belastingvermindering is beperkt tot 11,20 euro⁶ per dag opvang. Het bedrag van de opvangkosten moet worden vermeld in het vak van de belastingaangifte van natuurlijke personen in verband met de uitgaven die recht geven op belastingverminderingen (vak X).

d'autonomie³, soit d'une diminution d'autonomie de 15 points au moins⁴.

Jusqu'à l'exercice d'imposition 2012, les frais de garde étaient des dépenses déductibles du revenu net. Depuis l'exercice 2013, ils donnent droit à une réduction d'impôt⁵, sous les conditions suivantes:

— les dépenses doivent concerner le paiement de la garde d'enfant dans l'Espace économique européen, en dehors des heures normales de classe durant lesquelles l'enfant suit l'enseignement; elles doivent être effectuées pour les enfants qui n'ont pas atteint l'âge de douze ans; ou qui n'ont pas atteint l'âge de 18 ans pour la garde d'enfants atteints d'un handicap lourd;

— le contribuable perçoit des revenus professionnels;

— les dépenses doivent être payées soit à des institutions ou milieux d'accueil reconnus, subsidiés ou contrôlés, soit à des familles d'accueil indépendantes ou crèches surveillées, soit à des écoles ou milieux d'accueil liés à l'école ou au pouvoir organisateur;

— les pièces justificatives attestant le respect des conditions de la réduction doivent être tenues à disposition de l'Administration.

Le montant de la réduction d'impôt est plafonné à 11,20 euros⁶ par jour de garde. Le montant des frais de garde doit être mentionné dans le cadre de la déclaration à l'impôt des personnes physiques consacré aux dépenses donnant droit à des réductions d'impôt (cadre X).

³ Aan de hand van de gids gevoegd bij het koninklijk besluit van 3 mei 1991 tot uitvoering van de artikelen 47, 56septies en 63 van de samengeordende wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders en van artikel 96 van de wet van 29 december 1990 houdende sociale bepalingen.

⁴ Aan de hand van de medisch-sociale schaal overeenkomstig het koninklijk besluit van 28 maart 2003 tot uitvoering van de artikelen 47, 56septies en 63 van de samengeordende wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders en van artikel 88 van de programmwet (I) van 24 december 2002.

⁵ Wet van 13 december 2012 (BS 20.12 2012).

⁶ Artikel 61 van het koninklijk uitvoeringsbesluit van het WIB92.

³ Selon le guide annexé à l'arrêté royal du 3 mai 1991 portant exécution des articles 47, 56septies, et 63 des lois coordonnées relatives aux allocations familiales pour travailleurs salariés et de l'article 96 de la loi du 29 décembre 1990 portant des dispositions sociales.

⁴ Selon l'échelle médico-sociale conformément à l'arrêté royal du 28 mars 2003 portant exécution des articles 47, 56septies, et 63 des lois coordonnées relatives aux allocations familiales pour travailleurs salariés et de l'article 88 de la loi-programme (I) du 24 décembre 2002.

⁵ Loi du 13 décembre 2012 (M.B. 20.12 2012).

⁶ Article 61 de l'arrêté royal d'exécution du CIR92.

Door artikel 145/35 van het WIB92 te wijzigen wil het voorliggend wetsvoorstel:

1. de belastingvermindering voor opvangkosten voor kinderen met een zware handicap uitbreiden totdat ze de leeftijd van 21 jaar bereiken (en niet 18 jaar zoals thans);

2. de Koning de mogelijkheid geven voor bepaalde kinderen met een zware handicap⁷ een verhoogde belastingvermindering toe te kennen voor de kosten voor kinderopvang (begrensd tot het drievoudige van het basisbedrag, namelijk $11,20 \times 3 = 33,60$ €). Die verhoging zal van toepassing zijn op kinderen van 0 tot 21 jaar.

3. Budgettaire weerslag en commentaar

Het Rekenhof heeft de bevoegde diensten van de FOD Financiën gevraagd alle nuttige inlichtingen en gegevens over te zenden⁸ om de budgettaire weerslag van het wetsvoorstel te kunnen ramen. Er werd eveneens een aanvraag verstuurd naar de directie-generaal "Personen met een handicap" van de FOD Sociale Zekerheid om statistische gegevens te krijgen.

⁷ De Koning kan het bedrag van de belastingvermindering per opvangdag en per kind bepalen als het kind recht heeft op verhoogde kinderbijslag en het eindresultaat van de vaststelling van de gevolgen van de aandoening van het kind ten minste 15 punten bedraagt, vastgesteld overeenkomstig de regelgeving ter zake.

⁸ Met betrekking tot de codes van de belastingaangifte werden de volgende gegevens aan de FOD Financiën gevraagd:

- het aantal kinderen die fiscaal als volledig ten laste kunnen worden beschouwd (code 1030-37), waaronder de kinderen met een zware handicap (code 1031-36);
- het aantal kinderen die fiscaal ten laste zijn maar voor wie de helft van het belastingvoordeel moet worden toegekend aan de andere ouder wegens de gelijkmatig verdeelde huisvesting van de kinderen (code 1034-33), waaronder de kinderen met een zware handicap (code 1035-32);
- het aantal kinderen die fiscaal ten laste zijn van de andere ouder maar voor wie de helft van het belastingvoordeel aan de aangever moet worden toegekend wegens de gelijkmatig verdeelde huisvesting (code 1036-31), waaronder de kinderen met een zware handicap (code 1037-30);
- het aftrekbaar bedrag in verband met de uitgaven voor kinderopvang (code 1384-71) (aanslagjaar 2013);
- het bedrag van de kosten voor kinderopvang die in aanmerking komen voor belastingvermindering (code 1384-71) (aanslagjaar 2014);
- aantal ouders, grootouders, overgrootouders, broers en zusters van 65 jaar of ouder met een zware handicap die fiscaal als ten laste kunnen worden beschouwd (code 1044-23);
- het aantal andere personen met een zware handicap die fiscaal als te uwen laste kunnen worden beschouwd (code 1033-34).

En modifiant l'article 145/35 du CIR92, la présente proposition de loi prévoit:

1. d'étendre la réduction d'impôt pour frais de garde aux enfants atteints d'un handicap lourd jusqu'à ce qu'ils atteignent 21 ans (et non 18 ans comme prévu actuellement);

2. de donner au Roi le pouvoir d'accorder pour certains enfants gravement handicapés⁷ une réduction d'impôt majorée pour les dépenses de garde d'enfants (plafonnée au triple du montant de base, soit $11,20\text{€} \times 3 = 33,60\text{€}$). Cette majoration s'appliquera aux enfants âgés de 0 à 21 ans.

3. Incidence budgétaire et commentaires

Afin de pouvoir estimer l'impact budgétaire de la proposition de loi, la Cour des comptes a demandé aux services compétents du SPF Finances de lui faire parvenir tous les renseignements et données utiles⁸. Une demande a également été adressée à la Direction générale "Personnes handicapées" du SPF Sécurité sociale, afin d'obtenir des données statistiques.

⁷ Le Roi est habilité à fixer le montant de la réduction d'impôt par jour de garde et par enfant lorsque celui-ci est bénéficiaire d'allocations familiales majorées et que le résultat final de la constatation des conséquences de l'affection de l'enfant, établi conformément à la réglementation en la matière, est de quinze points au moins.

⁸ Les données suivantes se référant aux codes de la déclaration fiscale, ont été demandées au SPF Finances:

- le nombre d'enfants pouvant être considérés comme totalement à charge (code 1030-37), parmi lesquels les enfants atteints d'un handicap grave (code 1031-36);
- le nombre d'enfants fiscalement à charge mais pour lesquels la moitié de l'avantage fiscal doit être attribuée à l'autre parent car l'hébergement est réparti de manière égalitaire (Code 1034-33), parmi lesquels les enfants atteints d'un handicap grave (code 1035-32);
- le nombre d'enfants fiscalement à charge de l'autre parent mais pour lesquels la moitié de l'avantage fiscal doit être attribuée au déclarant car l'hébergement est réparti de manière égalitaire (Code 1036-31), parmi lesquels les enfants atteints d'un handicap grave (code 1037-30);
- le montant déductible en ce qui concerne les frais de garde d'enfants (code 1384-71) (exercice d'imposition 2013);
- le montant des frais de garde d'enfant qui entrent en considération pour la réduction d'impôt (code 1384-71) (exercice d'imposition 2014);
- le nombre de parents, grands-parents, arrière-grands-parents, frères et sœurs âgés de 65 ans ou plus, atteints d'un handicap grave, qui peuvent être considérés fiscalement à charge (code 1044-23);
- le nombre d'autres personnes atteintes d'un handicap grave, qui peuvent être considérées fiscalement comme étant à votre charge (code 1033-34).

De directie-generaal “Personen met een handicap” heeft op 20 februari 2015 statistieken bezorgd met de leeftijd en de ernst van de handicap, bepaald op basis van een aantal punten toegekend volgens de medisch-sociale schaal.

De FOD Financiën heeft niet gereageerd op de vraag van het Rekenhof.

De volgende gegevens werden geraadpleegd om de gevolgen van het wetsvoorstel te ramen:

— De cijfers van de FOD Sociale Zekerheid. Het gaat om het aantal kinderen met een handicap volgens leeftijd en volgens het aantal punten toegekend aan de hand van de medisch-sociale schaal, op basis van de medische enquêtes uitgevoerd door de geneesheren van de directie-generaal “Personen met een handicap”. Die gegevens zijn gebaseerd op de aanvragen tot erkenning van een handicap en op de geneeskundige evaluaties door de geneesheren van de directie-generaal “Personen met een handicap” van de FOD Sociale Zekerheid (de gegevens hebben dus geen betrekking op de werkelijke rechten die aan de kinderbijlaggerechtigden zijn betaald). Daar de gegevens voor 2014 niet volledig waren, werd de raming gebaseerd op de gegevens van 2013. Die gegevens dienen omzichtig te worden gebruikt omdat er risico's op dubbelvermeldingen zijn.

— De zesmaandelijksse statistieken van het Federaal Agentschap voor de Kinderbijslag (Famifed) voor het 1^e semester 2014.

— Statistieken van het RSVZ voor het 1^e semester 2014.

Het wetsvoorstel bestaat uit twee luiken:

A. de belastingsvermindering voor opvangkosten voor kinderen met een zware handicap uitbreiden totdat ze de leeftijd van 21 jaar bereiken.

B. de Koning de mogelijkheid geven de belastingvermindering te verhogen (te verdrievoudigen) voor de kosten voor kinderopvang voor kinderen van 0 tot 21 jaar wanneer deze voldoen aan de criteria van een zware handicap, zoals toegevoegd door het wetsvoorstel.

Men moet de volgende variabelen kennen om de budgettaire weerslag van de beoogde wetwijzigingen in te schatten:

— Het aantal kinderen:

• tussen 18 en 21 jaar met een zware handicap zoals gedefinieerd door het 4e lid van artikel 145/35, die

Le 20 février 2015, la Direction générale “Personnes handicapées” a transmis des statistiques reprenant l'âge et la gravité du handicap, déterminée en fonction d'un nombre de points attribués selon l'échelle médico-sociale.

Le SPF Finances n'a pas répondu à la demande de la Cour des comptes.

Les données consultées pour estimer cette proposition de loi sont les suivantes:

— Les chiffres fournis par le SPF Sécurité sociale. Il s'agit du nombre d'enfants atteints d'un handicap par âge et par nombre de points attribués selon l'échelle médico-sociale, selon les enquêtes médicales menées par la Direction générale “Personnes handicapées”. Ces données sont basées sur les demandes de reconnaissance de handicap et sur les évaluations médicales effectuées par les médecins de la direction générale “Personnes handicapées” du SPF Sécurité sociale (les données ne concernent donc pas les droits réels payés aux ayants droit d'allocations familiales). Les données de 2014 n'étant pas complètes, l'estimation se base sur les données de 2013. Il convient d'utiliser ces données avec précaution, en raison des risques de doublons.

— Les statistiques semestrielles de l'agence fédérale pour les allocations familiales (Famifed) pour 1er semestre 2014.

— Statistiques de l'Inasti pour 1er semestre 2014.

La proposition de loi a deux volets:

A. étendre la réduction d'impôt pour les dépenses de garde d'enfants jusqu'à 21 ans pour les enfants gravement handicapés.

B. donner au Roi le pouvoir de majorer (trippler) la réduction d'impôt pour les dépenses de garde d'enfants pour les enfants âgés de 0 à 21 ans qui répondent aux critères de grave handicap comme ajoutés par la proposition de loi.

Pour évaluer l'incidence budgétaire des modifications législatives envisagées, il est nécessaire de connaître les variables suivantes:

— Le nombre d'enfants:

• âgés de 18 à 21 ans atteints d'un handicap lourd tel que défini à l'alinéa 4 de l'article 145/35, qui fréquentent

gebruik maken van de diensten voorgesteld door de instellingen of personen waarvan sprake in het 2e lid, 3°, van dat artikel;

- tussen 0 en 21 jaar met een zware handicap zoals gedefinieerd door het nieuwe lid dat zou worden toegevoegd aan artikel 145/35, die gebruik maken van de diensten voorgesteld door de instellingen of personen waarvan sprake in het 2^e lid, 3°, van dat artikel.

De statistieken van de FOD Sociale Zekerheid geven een raming van het totaal aantal gehandicapte kinderen tussen 18 en 21 jaar, met een verdeling op basis van hun handicap. Die raming is gebaseerd op de medisch-sociale schaal. Het Rekenhof beschikt evenwel niet over de gegevens in verband met de definitie van een zware handicap zoals gedefinieerd in artikel 145/35, 4^e lid, 1°, WIB92.

Het Rekenhof heeft het aantal kinderen met een zware handicap van minder dan 21 jaar geraamd op 9 140, waarvan 2 081 kinderen tussen 18 en 21 jaar⁹.

Het Rekenhof merkt op dat de notie van zware handicap zoals gedefinieerd door de FOD Sociale Zekerheid niet volledig samenvalt met de notie die wordt aangevend in art. 145/34, § 4, 1°, van het WIB 92.

— het aantal dagen opvang per kind in kwestie en het dagtarief. Die gegevens zijn niet beschikbaar.

Daar sommige gegevens ontbreken, heeft het Rekenhof van hypothesen gebruik gemaakt, om de vermindering van de fiscale ontvangsten als gevolg van het wetsvoorstel in te schatten.

Deze hypothesen zijn:

— de kinderen moeten worden opgevangen op de dagen dat hun ouders gaan werken, dus maximum 220 dagen¹⁰ per jaar.

— vermits het percentage kinderen met een handicap die de in artikel 145/35 WIB 92 opgesomde opvangvoorzieningen bezoeken niet is gekend, heeft het Rekenhof gebruik gemaakt van verschillende mogelijkheden uitgedrukt in percentages (5 – 10 – 25 – 50 – 75 – 100 %).

— Er wordt gewerkt met het maximumbedrag van 11,20 euro. Gelet op de specificiteit van de zorg voor

⁹ Cijfer enkel gebaseerd op de gegevens van de directie-generaal "Personen met een handicap" van de FOD Sociale Zekerheid – 2013.

¹⁰ Raming op basis van twee ouders die voltijds werken. 365 (kalenderjaar) – 104 (weekend) – 10 feestdagen – verlof en afwezigheden = 220 dagen.

ou bénéficient des services proposés par les institutions ou personnes évoquées à l'alinéa 2, 3° de cet article;

- âgés de 0 à 21 ans atteints d'un handicap lourd tel que défini par le nouvel alinéa qui serait ajouté à l'article 145/35, qui fréquentent ou bénéficient des services proposés par les institutions ou personnes évoquées à l'alinéa 2, 3° de cet article.

Les statistiques du SPF Sécurité sociale donnent une estimation du nombre total d'enfants handicapés âgés de 18 à 21 ans répartis en fonction de leur handicap. Cette estimation est basée sur l'échelle médico-sociale. La Cour des comptes ne dispose toutefois pas des données relatives à la définition de handicap lourd tel que défini à art 145/35, al. 4, 1°, CIR92.

La Cour a estimé que le nombre d'enfants gravement handicapés de moins de 21 ans s'élève à 9 140, dont 2 081 âgés de 18 à 21 ans⁹.

La Cour relève que la notion de handicap lourd tel que défini par le SPF Sécurité sociale ne coïncide pas totalement avec celle reprise dans l'article 145/35, al. 4, 1°, du CIR 92.

— Le nombre de jours de garde par enfant concerné ainsi que le tarif journalier. Ces données ne sont pas disponibles.

Vu l'absence de certaines données, la Cour des comptes a retenu des hypothèses pour effectuer une estimation de la diminution des recettes fiscales engendrées par la proposition de loi.

Ces hypothèses sont:

— Les enfants doivent être gardés les jours où leurs parents exercent leur activité professionnelle, donc au maximum 220 jours¹⁰ par an.

— Le pourcentage d'enfants atteints d'un handicap fréquentant les milieux d'accueil énumérés dans l'article 145/35 CIR 92 n'étant pas connu, la Cour a retenu plusieurs possibilités exprimées en pourcentages (5 – 10 – 25 – 50 – 75 – 100 %).

— Le montant maximal de 11,20 euros est retenu. En effet, vu la spécificité des soins apportés à la

⁹ Chiffre uniquement basé sur les données fournies par la Direction générale "Personnes handicapées" du SPF Sécurité sociale – 2013.

¹⁰ Estimation sur la base d'un couple de parents travaillant à temps plein. 365 (année civile) – 104 (week-end) – 10 jours fériés – congés et absences = 220 jours.

de meeste kinderen met een zware handicap is het dagtarief voor de opvangkosten immers minstens gelijk aan dat maximumbedrag.

— Artikel 145/35 van het WIB 92 vermeldt de criteria voor een zware handicap die in aanmerking moeten worden genomen voor de toekenning van de vermindering. Zoals vroeger gepreciseerd, raamt de FOD Sociale Zekerheid de graad van handicap niet meer op basis van het percentage lichamelijke of mentale ongeschiktheid en de graad van autonomie (vroeger systeem) maar baseert hij zich op een medisch-sociale schaal (nieuw systeem). Artikel 145/35 van het WIB 92 geeft twee alternatieve criteria, waarvan het ene gebaseerd is op een percentage lichamelijke of mentale ongeschiktheid en het andere op de notie van medisch-sociale schaal. De gegevens in verband met het eerste criterium zijn niet beschikbaar. Deze raming is enkel op het tweede criterium gebaseerd.

— Zoals bepaald in artikel 145/35 geldt een belastingvermindering van 45 %. Voor de raming van de budgettaire weerslag zal dat percentage worden vermeerderd met de gemeentelijke opcentiemen van gemiddeld 7 %, wat een totaal geeft van 48,15 %.

A. Raming van de uitbreiding van de belastingvermindering voor de kosten voor kinderopvang tot 21 jaar voor kinderen met een zware handicap.

Rekening houdend met de ontvangen gegevens en de hierboven opgesomde hypothesen kan men de vermindering van de fiscale ontvangsten als gevolg van de belastingvermindering voor opvangkosten voor de kinderen van 18 tot 21 jaar met een zware handicap als volgt ramen:

majorité des enfants atteints d'un handicap lourd, le tarif journalier pour les frais de garde est au moins égal à cette limite.

— L'article 145/35 du CIR92 indique les critères d'handicap lourd à prendre en considération pour l'octroi de la déduction. Comme précisé précédemment, le SPF Sécurité sociale n'estime plus le degré d'handicap en fonction du pourcentage d'incapacité physique ou mentale et de degré d'autonomie (ancien système) mais se base sur une échelle médico-sociale (nouveau système). L'article 145/35 du CIR92 donne deux critères alternatifs. L'un est basé sur un pourcentage d'incapacité physique ou mentale, tandis que l'autre se fonde sur la notion d'échelle médico-sociale. Les données relatives au premier critère ne sont pas disponibles. Cette estimation se base uniquement sur le second critère.

— Comme prévu par l'article 145/35, le taux de réduction d'impôt est de 45 %. Pour l'estimation de l'impact budgétaire, il sera majoré des additionnels communaux au taux moyen de 7 %, soit au total un taux de 48,15 %.

A. Estimation de l'extension de la réduction d'impôt pour les frais de garde d'enfants jusqu'à 21 ans pour les enfants gravement handicapés.

Compte tenu des données obtenues et des hypothèses énumérées ci-dessus, on peut estimer ainsi la diminution de recettes fiscales consécutive à la réduction d'impôt pour frais de garde pour les enfants de 18 à 21 ans gravement handicapés:

5 %	(2081 kinderen x 5 %) x 220 dagen x 11,20€ x 48,15 % (tarief belastingvermindering) = 123 446,58€ / (2 081 enfants x 5 %) x 220 jours x 11,20€ x 48,15 % (taux réduction d'impôt) = 123 446,58€
10 %	(2081 kinderen x 10 %) x 220 dagen x 11,20€ x 48,15 % (tarief belastingvermindering) = 246 893,16 € / (2 081 enfants x 10 %) x 220 jours x 11,20€ x 48,15 % (taux réduction d'impôt) = 246 893,16 €
25 %	(2081 kinderen x 25 %) x 220 dagen x 11,20€ x 48,15 % (tarief belastingvermindering) = 617 232,90 € / (2 081 enfants x 25 %) x 220 jours x 11,20€ x 48,15 % (taux réduction d'impôt) = 617 232,90 €
50 %	(2081 kinderen x 50 %) x 220 dagen x 11,20€ x 48,15 % (tarief belastingvermindering) = 1 234 465,80 € / (2 081 enfants x 50 %) x 220 jours x 11,20€ x 48,15 % (taux réduction d'impôt) = 1 234 465,80 €
75 %	(2081 kinderen x 75 %) x 220 dagen x 11,20€ x 48,15 % (tarief belastingvermindering) = 1 851 698,70 € / (2 081 enfants x 75 %) x 220 jours x 11,20€ x 48,15 % (taux réduction d'impôt) = 1 851 698,70 €
100 %	(2081 kinderen x 100 %) x 220 dagen x 11,20€ x 48,15 % (tarief belastingvermindering) = 2 468 931,60 € / (2 081 enfants x 100 %) x 220 jours x 11,20€ x 48,15 % (taux réduction d'impôt) = 2 468 931,60 €

B. Vermeerdering (verdrievoudiging) van de belastingvermindering voor de kosten voor kinderopvang voor de kinderen van 0 tot 21 jaar die beantwoorden aan de criteria van een zware handicap bepaald in het wetsvoorstel (in de veronderstelling dat de Koning van zijn machtiging gebruik maakt).

B. Majoration (triple) de la réduction d'impôt pour les frais de garde d'enfants pour les enfants âgés de 0 à 21 ans qui répondent aux critères de grave handicap prévu par la proposition de loi (dans l'hypothèse où le Roi utilise son habilitation).

5 %	(9140 kinderen ¹¹ x 5 %) x 220 dagen x 33,60€ x 48,15 % (tarief belastingvermindering) = 1 626 576,37 € / (9 140 enfants ¹¹ x 5 %) x 220 jours x 33,60€ x 48,15 % (taux réduction d'impôt) = 1 626 576,37 €
10 %	(9140 kinderen x 10 %) x 220 dagen x 33,60€ x 48,15 % (tarief belastingvermindering) = 3 253 152,67 € / (9 140 enfants x 10 %) x 220 jours x 33,60€ x 48,15 % (taux réduction d'impôt) = 3 253 152,67 €
25 %	(9140 kinderen x 25 %) x 220 dagen x 33,60€ x 48,15 % (tarief belastingvermindering) = 8 132 881,68 € / (9 140 enfants x 25 %) x 220 jours x 33,60€ x 48,15 % (taux réduction d'impôt) = 8 132 881,68 €
50 %	(9140 kinderen x 50 %) x 220 dagen x 33,60€ x 48,15 % (tarief belastingvermindering) = 16 265 763,36 € / (9 140 enfants x 50 %) x 220 jours x 33,60€ x 48,15 % (taux réduction d'impôt) = 16 265 763,36 €
75 %	(9140 kinderen x 75 %) x 220 dagen x 33,60€ x 48,15 % (tarief belastingvermindering) = 24 398 644,04 € / (9 140 enfants x 75 %) x 220 jours x 33,60€ x 48,15 % (taux réduction d'impôt) = 24 398 644,04 €
100 %	(9140 kinderen x 100 %) x 220 dagen x 33,60€ x 48,15 % (tarief belastingvermindering) = 32 531 526,72 € / (9 140 enfants x 100 %) x 220 jours x 33,60€ x 48,15 % (taux réduction d'impôt) = 32 531 526,72 €

Deze raming moet heel omzichtig worden geïnterpreteerd. Het is immers zo dat:

— niet alle kinderen die een handicap hebben naar de voorzieningen gaan waarop artikel 145/35 WIB 92 doelt.

— die nieuwe maatregelen een stimulans zouden kunnen zijn voor de ouders van gehandicapte kinderen die tot dan toe hun kinderen niet naar een opvangvoorziening brachten.

— men onmogelijk voor elk kind het aftrekbaar dagtarief kan bepalen. Men kan niettemin stellen dat het maximumbedrag van 11,20 euro in de meeste gevallen wordt bereikt, gelet op de gehanteerde opvangtarieven.

— het aantal dagen opvang niet nauwkeurig kan worden bepaald.

— het niet mogelijk is een raming voor de komende jaren te maken. Het aantal in aanmerking komende kinderen kan van jaar tot jaar verschillen.

4. Conclusie

Door het ontbreken van cijfergegevens op fiscaal en parafiscaal vlak, kan men onmogelijk de budgettaire weerslag van het wetsvoorstel nauwkeurig berekenen, maar kan men enkel een grootteorde geven met betrekking tot de beoogde wetswijzigingen.

Als het wetsvoorstel wordt toegepast zoals de toestand nu is (A+B), worden de kinderen waarop

¹¹ Cijfer gebaseerd op de gegevens in het statistisch verslag van Famifed – 1e semester 2014.

Cette estimation doit être interprétée avec la plus grande prudence. En effet:

— Tous les enfants atteints d'un handicap ne fréquentent pas les institutions ciblées par l'article 145/35 CIR 92.

— Ces nouvelles mesures pourraient être un incitant pour les parents d'enfants handicapés qui, jusqu'alors, ne plaçaient pas leurs enfants dans des milieux d'accueil.

— Il est impossible de déterminer, pour chaque enfant, le montant journalier déductible. Néanmoins, on peut considérer, vu les tarifs de garde pratiqués, que le maximum de 11,20 euros est atteint dans la plupart des cas.

— Le nombre de jours de garde ne peut pas être déterminé avec précision.

— Il n'est pas possible de faire une estimation pour les années futures. En effet, le nombre d'enfants concernés peut varier d'année en année.

4. Conclusion

Vu le manque d'informations chiffrées, sur le plan fiscal ou parafiscal, il n'est pas possible de calculer précisément l'impact budgétaire de la proposition de loi, mais uniquement de donner un ordre de grandeur relatif aux modifications législatives envisagées.

Si la proposition de loi est appliquée en l'état (A + B), les enfants concernés par l'extension de l'âge

¹¹ Chiffre basé sur les données dans le rapport statistique de Famifed – 1er semestre 2014.

de uitbreiding van de leeftijd van 18 naar 21 jaar (A) betrekking heeft, automatisch opgenomen bij de vermeerdering van de vermindering (B). Raming B omvat immers alle kinderen met een handicap van minstens 15 punten op de medisch-sociale schaal, met inbegrip van de kinderen tussen 18 en 21 jaar. De twee ramingen moeten dus niet bij elkaar worden opgeteld.

Uit een indicatieve berekening op basis van statistische gegevens van de FOD Sociale Zekerheid en van Famifed, kan worden geconcludeerd dat de ontvangsten met maximum 32 531 526,72 euro verminderen. Deze raming is gebaseerd op heel wat hypothesen en moet om die reden met de grootste omzichtigheid worden gehanteerd.

Tenslotte vestigt het Rekenhof de aandacht op de budgettaire gevolgen die verbonden zijn aan een gedragswijziging van de families, rekening houdend met de voorwaarden die worden gesteld voor het verkrijgen van de belastingvermindering.

de 18 à 21 ans (A) sont automatiquement repris dans la majoration de la réduction (B). En effet, l'estimation B reprend tous les enfants dont le handicap équivaut à au moins 15 points de l'échelle médico-sociale, y compris les enfants âgés de 18 à 21 ans. Les deux estimations ne doivent donc pas être additionnées.

Un calcul indicatif, réalisé sur la base de données statistiques obtenues du SPF Sécurité sociale et de Famifed, conclut à une diminution de recettes de maximum 32 531 526,72 euros. Cette estimation repose sur de nombreuses hypothèses et doit, pour cette raison, être considérée avec la plus grande prudence.

Enfin, la Cour des comptes attire l'attention sur les conséquences budgétaires liées à une modification du comportement des familles compte tenu des conditions mises à la réduction d'impôt. Cet impact n'a pas été analysé dans le présent avis.